

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Függőzvére 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felölős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Uj esztendő, hozz ránk áldást!

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növedeknapló
1897. év. 607. sz.

1897
BORTSIP BE AZ EGET
KAGYOGÓ FENESSER.
ÚJESZTENDŐ NAPJÁT
FELHŐK NE KÖVESSEK

Oh népeknek édes Atyja,
Világító fényes napja,
Ezer éven át hü pásztorunk!
Hálás szívünk feléd dobog,
Égő tüze feléd lobog,
Nagy Isten, hozzád fohászkodunk!
Órzó szeme évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Te hoztál el napkeletről,
Napkeleti folyó mellől,
Te voltál az a turulmadár!
Megszálltál a Kárpátokon,
Megszólaltál a bérczfokon:
„Ez hazátok, ez a szép határ!”
Égi szava évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Vak éjszaka ha befödött:
Virrasztóttál hazánk fölött,
Te voltál pirosuló hajnalunk!
Ha sikra szállt a seregünk:
Zászlónk roltál, mi Istenünk!
Villogó kardunk, diadalunk!
Erős karja évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Oh népeknek édes Atyja,
Légy a béke szent galambja!
Fehér szárnyon repdess fölöttünk!
Nyitott szemed csüggjön rajtunk,
Szabadságot zengjen ajkunk,
Arany kalászt ringasson földünk!
Légy a szárnya új ezrednek,
Dicsőség a te nevednek!

Pósa Lajos.

Mai számunk 16 oldal.

ced.

Az új ezredév küszöbén.

Dicsőség és hála legyen annak, ki a csillagok járását vezeti, a magyar nemzet immár belépett életének második évezredes korszakába: új év napja virradt reánk.

Új év napján, új ezredév kezdetén leborulunk a Mindenható előtt, aki irgalmának s kivételes szeretetének jeleivel kísérte ennek a sokat hányt-vetett magyar nemzetnek tisztes százezredős pályafutását.

Erőt adott nekünk, hogy hazát szerezzünk, államot teremtsünk ott, hol a Kelet és Nyugat hullámai csaptak össze fejünk fölött, s ahol nemzet rajtunk kívül nem tudott volna helyt állani.

Mikor vészmadarak repültek be lángba borult határainkon, fényes hősokeket adott nekünk, kiknek villogó aczélja visszaverte a félvilág támadását. Mikor nemzetünk küzdelmében kimerült, vagy mikor fiai önmaguk ellen támadtak, akkor adott nekünk jó és bölcs királyokat, kik szervezték a széthullt erőket s a békés munkálkodás áldásaiban részesítették honukat. Mikor pedig az utolsó riadó hangja is elnémult, hogy véres csaták helyett a békés fejlődés és haladás eredményeiben vessék össze a nemzetek erejüket, akkor adott nekünk messze ragyogó művészeket és tudósokat. Öldöklő fegyverek forgatásában egykor rettegett és fáradhatlan népünk erős karja a csendes munkálkodás mezején is dicsőségesen kiállotta a versenyt. Bemutattuk az ezredéves kiállításon, hogy mi is haladtunk annyira, tudunk annyit, mint Európa bármely más nemzete.

S miben állott a mi erőnk, ezeréves fennállásunk ereje? Három főerénye volt a magyarnak: Istenfélő s erkölcsös volt mindenkor: hazáját szerette szíve minden hevéből és vágyta a szabadságot, mint a puszták sassa. Kényelemért, jólétért függetlenségét soha alkuba nem bocsátotta,

Ezek az erények tették nagygyá, hatalmassá, de hajh, Isten ostora csapott végig rajta, amint Istenét, hazáját s függetlenségét feladni készült.

Nehéz pillanatai sokszor voltak ennek a nemzetnek, ilyeneket élünk ma is. De diadalmaszkodott a legnehezebb helyzetben is, mert megtalálta önmagát s visszatért erényeihez.

Elcsüggedésre okunk most sincsen. Nemzetünknek Istentől adott nemes tulajdonai örök életre, hatalomra s erőre jogosítanak bennünket.

Mindenható Isten, ki annyi század éven át jó s rossz sorson vezetéd nemzetedet, engedd, hogy amiben az erő s hatalom lakozik: a hit, hazas szabadságszeretet szent tüze új lobot fogva, a jövő ezredév alatt se aludjék ki a magyarok szívében!

Ujévi beszámoló.

Az év végével minden jó gazda számat vet helyzetével, adósságait és követeléseit legalább e napon rendbe igyekszik hozni, hogy az új esztendő állapotainak teljes ismerésével kezdhesse meg. Számat vet-e vajjon helyzetével a Bánffy kormány is? Feljegyzí-e, hogy mit vett el a magyar nemzetől, mit adott s mivel tartozik még neki a szabadelvű uralom, amelynek most a Bánffy kabinet a megtestesítője? Alig hiszszük.

Az, akinek vállát csupa hátralékos adósság terheli s aki emellett önmagába szállva érzi, hogy ezeknek az adósságoknak eleget tenni sohasem bír, hogy mulasztásait és botlásait jóvá tenni nem képes: az ilyen ember retteg a leszámolás percétől. Az ilyen, kielégítetlen adósságokkal tulterhelt gazda kellemetlen helyzetében volna az uralkodó kormánypárt is, ha nemzetével leszámolni volna kénytelen.

Részünkről könnyen leszámolhatunk az ő politikai szereplésének eredményeivel; csak azt kell néznünk, hogy évtizedes uralma alatt fejlesztette-e, vitte-e előre csak egy hajszállal is azokat az intézményeinket, amelyekben egy szabad nemzet állami önállósága és méltósága jut kifejezésre vagy legalább megőrizte-e a függetlenségi törekvéseknek már kivívott csekélyke eredményeit?

Ott van a nemzeti hadseregünk: a honvédség, nagy áldozatok árán megkaptuk, bár tűzértséget nem adtak mellé. Így csak játék az egész, de legalább színe, szép nemzeti színe van neki, amivel esalogatjuk, hitegetjük a szívéket, és ami fő, meg van az alap, a kezdő pont, az első 1-es szám: csupán tőlünk függ, hány nullát rakhatunk majd utána. Mi lett ebből a szép honvédségből, aminek egykor úgy örültünk, jövőjéhez oly nagy reményeket fűztünk! Idegen keverék! Német és cseh tisztekekkel, osztrák szellemmel telített, magyar nemzeti jellegéből kiforgatott, egységes fejlődésre erőtlenné tett intézmény, amelyet ma-holnap a svercz-gelb osztrák armádia olvaszt magába. Fiaink színe-javát a „közösök“ emészti el, cserébe küldik honvédségünkhöz, ott hasznavehetetlen, vagy magyarfalásról hirhedt tiszteiket. Így csufítja meg, így teszi apróvá a mindent osztrákosító politika a mi szemünkfényét, a mi egykori büszkeségünket.

Külön királyi udvar. Be kell vallanunk, hogy udvartartásunk eddig nem volt, csak a jogunk volt meg hozzá; és el kell ismernünk, hogy e jogunkat a Bánffy kormány valósította meg. Mert tudni kell mindenkinek, hogy Budapest székes-főváros. Itt székel Ő felsége, a magyar király fényes udvara. Aki ezt nem akarja elhinni, vagy aki zárva találná a királyi palota ajtait, azt utasítjuk a törvénytudókhoz; kérdezzék meg tőlük, nincs-e külön magyar udvarnagynk, avagy hiányzanak-e a magyar udvari méltóságok — papiroson. Töröljük szemünket a papirossal, és higgyük, hogy a magyar nemzeti esz-

mék e legelsője immár megvalósult. És ha a magyar királyi palota ormain sárga-fekete zászlókat lobogtat a szél, takarjuk el szemeinket ugyanezzel a papirossal és higyjük, hogy szemeinkkel káprázat üz csalfa játékot.

Önálló bankról, önálló vámterületről nem is beszélünk. Osztrák urat szolgálunk; az katonásdit játszát velünk, udvarnagyokat neveztet ki a mi örömmünkre, mivelhogy ez egy hunczut garasába sem kerül, hanem mikor zsebbe vágó dolgokra kerül a sor, erre azt mondja: „megálljunk csak, alkudjunk meg okosan.“ Hát hiszen meg is alkuszik ő velünk — okosan, minden tiz esztendőben, hanem mikor ennek az ugynevezett kiegyezésnek az ideje elkövetkezik, akkor az osztrák kiszemeli az emberét, avval jó előre megegyezkedik, azután ide küldi a nyakunkra, hogy „no, most alkudjál meg velem a magyar nemzet nevében.“

Ez a játék foly tudvalevőleg most is. A magyar nemzet merőben tudatlan, hogy mint fog kiegyezni bőrre a Bánffy-kabinet. Ki ellenőrzi ezt? Az országgyűlés? Hisz az országgyűlés többsége a kormánypárt, az történik feltétlenül, amit ez a nagy többség akar; a kormánypárt embereit pedig Bánffy választotta be, a saját lekötelezett embereiből javarészt, a pártkassza millióból. Bécsnek szerzett vásárfiak ezek, nem a magyar nép képviselői; az a népképviselő ma egy üres fogalom, szemfényjáték a gyengébbek megnyugtatóására és semmi más. Oda süllyedt le az alkotmányos élet Magyarországon, hogy az történik, amit egy ember akar. Érett gyümölcseit szedtük ennek a politikai iránynak a mult választások alkalmával. Eltörpült a nemzeti önakarát a pénz és a korrupció hatalma előtt. Mily esunya és méltatlan sors egy ezerév óta fennálló államhoz! De hát hova forduljunk vigasztalóbb képért!?

A mezőgazdák panaszaiba szinte beleuntunk már. A kormány nem törődömsége, az uralomra segített nagytőke, az Ausztria kedvéért megkötött külföldi vám- és kereskedelmi szerződések: mindezek tönkre tették a mezőgazdaságot és vérét vették az erre támaszkodó kisiparnak.

Pusztulunk, veszünk. Nincs örömünk bárhova tekintünk is. Állami terheink növekszenek, az állam egészségtelen, pénzgazdálkodása kiszípolozza polgárainkat. Közéletünknek minden izületébe beleférközött a megvesztegethetőség, az erkölestelenség mételye. A nemzetiségek új erőre kelve állanak és támadnak ellenünk, a gyengékké váltak ellen, sőt még a vallási türelmetlenség rég hamvadó parazsa is új lángra kapott.

Kültekinetelyünkben is megrontva, belerönkben megfogyva, függetlenségi törekvésekre ugyszólván lehetlenné téve, életre-halálra ki vagyunk szolgáltatva az osztrák uralomnak: ime ide vezetett bennünket az a szabadelvű párturalom, amelyet ma a Bánffy-kormány személyesít.

Belenyugvás ebbe a tespedő állapotba egyenlő

volna a lassu kimulással. A független eszmékért és ami ezek megvalósíthatásának első feltételét képezi: a magyar nép anyagi jólétének s így egyéni függetlenségének kivívásáért semmi tisztességes eszköztől vissza nem riadó, kitartó küzdelem: ez az, amiben minden magyar embernek ujult erővel osztoznia kell, ha azt akarjuk, hogy a második ezredéves korszakot kedvezőbb helyzetre jogosító reményekkel kezdjük meg.

Seperjük ki, gyomláljuk ki azt, ami nem közénk való; irtsuk ki a korrupciót, küszöböljük ki a megvesztegethetőt, vessük meg az elvéhez hűtlent, aki jóllakott gyomrát a magyar nemzeti eszméknél többre becsüli, ostorozzuk a hivatalos hatalommal való visszaélést, szívós kitartással védjük önrendelkezési jogunkat minden téren; egyesítsük erőinket szövetség által, jogos panaszainkat elnyomni ne engedjük, jobb lét után való törekvésünkben apró akadályok ne riaszszanak vissza. Ezekre tegyünk fogadalmat az ujév küszöbén és bizvást remélhetjük, hogy a mainál szebb napok virradnak reánk!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Tiszáék és a kvóta. Azóta, hogy az ellenzék heves támadása folytán a vén generális, Tisza Kálmán kiejtette kezéből a kormány gyeplőjét, nem szűnt meg a mindenkori kormányok uszályhordozója lenni s mint „közvitész“ szaporítja a mamelukok táborát. Azok, akik a Tisza-kormánynak sokat köszönhetnek, a rokkant vezér körül csoportosulva, számra nézve mintegy 40-en, nem képeznek ugyan külön pártot, de Tisza-klikk néven föl-fölütik fejüket kormányválságok és egyéb politikai zivatarkor alkalmával. A vén generális ravasz fondorlattal sűrög-suttog köztük s alig van rá eset, hogy a klikk véleményét ki ne kérnék a kormány tagjai kényesebb ügyekben. Most azonban véletlenül dicséretre méltó dologon ravaszodik a rokkant vezér és a klikk; arról van ugyanis szó, hogy *Tiszáék pártja a kvóta fölémlésbe nem megy bele* s így valószínű, hogy a képviselőházi szavazásnál a nagy s hatalmas Bánffy-tábor két részre szakad.

Képviselőválasztás Ó-Budán. Megirtuk, hogy az ó-budai kerületben, *Festetics* Andor volt földmívelésügyi miniszter és *Beöthy* Ákos, a nemzeti pártnak kiváló tagja léptek fel. A heves választási küzdelem immár véget ért s az eredmény az, hogy *Festetics* kormánypártit 370 szavazat többséggel megválasztották. Hiába jelent meg az ó-budai választók között a két vezér: Apponyi és Horánszky; a kormánypárt két kézzel szórta a pénzt s az aranyok esengése tudvalevőleg szebb és kellemesebb a választói füleknek még az Apponyi hangjánál is. Azon töprengenek most, vajjon miért nyitotta meg annyira a kormánypárt kasszáját a volt miniszter megválasztása érdekében, akit a kőbányai sertések mián annak idejében olyan rövid uton kirtak magok közül. Bizonyosan nagy okát találunk ennek, ha betekinthetnénk a Bánffy furfangos észjárásába, akitől a mandátumok nem szoktak hullani senki szép szemeiért csak úgy Isten nevében.

Előfizetési felhívás.

Örömmel tekintünk vissza arra a két esztendőre, amely bennünket t. előfizetőinkkel szoros kapcsolatba hozott s bizalommal tekintünk az új év elé, remélve és bizva abban, hogy igen t. előfizetőink a jövőben is oly mértékben fogják törekvéseinket pártolni, mint eddig tették s a mily szeretettel s odaadással küzdöttünk s küzdünk a magyar nép függetlenségéért és jólétéért.

1897. január hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Az előfizetési ár marad a régi:

Egész évre két forint
fél évre egy forint
negyed évre 50 krajczár.

A mint eddig az volt a törekvésünk, hogy t. olvasóink igényeit minden tekintetben kielégítsük, úgy ez lesz törekvésünk a jövőben is.

Ezentul a *Független Ujság*, mint a

Magyar Gazdaszövetség Közlönye

még sikeresebben fog a magyar nép érdekéért küzdhetni.

Azon t. előfizetőinknek, kiknek előfizetése 1896. év végén lejárt, külön levélben postautalványt küldöttük, a melylyel kérjük az előfizetési pénzt mielőbb beküldeni.

Minden egyes előfizetőnk arra kérjük, hogy jövő évre legalább egy fél vagy egy egész évre szíveskedjék előfizetni és hogy

minden egyes előfizető szerezzon a jövő évre legalább egy új előfizetőt.

Ezt egy kis jó akarattal mindenki megteheti.

A mely olvasóegylet nem járhatja lapunkat, annak tagjai legyenek azon, hogy a *Független Ujság* az olvasóegylet számára megrendeltessék.

A *Független Ujság* előfizetési ára:

Egész évre két forint, fél évre egy forint,
negyed évre 50 krajczár.

ezt a csekély összeget még a legszegényebb ember is megerőltetés nélkül megfizetheti.

A mely előfizetőnk az utalványt tartalmazó levelet nem kapta meg, az szíveskedjék az előfizetést pontos címének megjelölésével egy közönséges utalványon beküldeni.

Az előfizetést kérjük mihamarább megküldeni, nehogy a lap szétküldésében akadályok legyenek.

Tisztelettel

A „Független Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

(A Független Ujság hirdetését ajánljuk b. figyelmébe.)

MI UJSÁG?

Boldog ujesztendőt kívánunk a „Független Ujság” előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak!

Döntsenek olvasóink! A „Független Ujság” legutóbbi két számában munkatársaink szebbnél-szebb dolgozatokkal igyekeztek meglepni az olvasókat. De melyik dolgozat volt hát mégis a legszebb, melyik felett meg legjobban az olvasók tetszésének? Ez ám a kérdés, ezt szeretnék tudni a mi íróink, hogy ezután annál inkább kedves olvasó közönségünk tetszésére vezethessék tollukat. **Döntsenek olvasóink!** Szavazzanak. Aki érdeklődik rólunk iránt, írja meg egy levelezőlapon, hogy a „Független Ujság” 51. és 52. számában közölt dolgozatok közül melyik nyerte meg leginkább tetszését, legyen az komoly vagy szórakoztató. A szavazat eredményét közölni fogjuk.

Figyelmeztetés. Többen előfizetőink közül a miatt panaszkodnak, hogy lapunkat nem kapják rendszeresen kézhez, mert egyes postahivatalok jótalanul visszatartják a lapot s nem adják ki a rendes időre. Miután a „Független Ujság”-ot mi pénteken este rendszeren postára adjuk, előfizetőink már szombaton, legkésőbb vasárnap reggel kell, hogy a lapot kézhez kapják. Ha tehát bárki előfizetőink közül nem kapja a lapot idején kézhez, ennek nem mi, hanem az illető vidéki postahivatalok az okai; e bajon pedig csak úgy segíthetünk, ha tudomásunkra hozzák, melyik postahivatal kézbesíti lapunkat rendetlenül. Ez okból felkérjük t. előfizetőinket, hogy lapunk rendetlen kézbesítését egy levelezőlapon azonnal tudomásunkra adni szíveskedjenek s mi majd a főpostaiszolgálat útján gondoskodni fogunk, hogy a mulasztó postahivatalok szigorúan megbüntettessenek.

A szabadságharcz évfordulója. A budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre 1898-ban, a szabadságharcz 50 éves évfordulója alkalmából országos ünnepet fog rendezni. A kör gyűjtést indít a szabadságharcz szobrai költségeire s megsürgeti a szabadságharcz-szobor ügyét is, mely a budapesti városháza poros iratai között van eltemetve.

Adózik-e a német? Sopron város magyarsága körében nagy visszatetszést keltett a köztörvényhatósági bizottságnak ama határozata, hogy az ott működő német szinagzgatónak, Schreibernek a községi adóját elengedték. Ezt a botránys határozatot a hazafias bizottsági tagok azonban megfelelőbbézték a belügyminiszterhez, aki aztán, dicséretére legyen mondva, a hazafiatlan határozatot megsemmisítette s a német direktort a községi adó megfizetésére kötelezte. Ez a miniszteri fehér holló nagy örömet keltett a soproni magyarság körében.

A szengőz és nikotin áldozatai. A szomolnoki dohánygyárban megrendítő szerencsétlenség történt. Egy felügyelő, két munkásnő és két gyermek hir-

telen összeesett s mire észrevették őket, már nem lehetett rajtuk segíteni. A szerencsétlenséget az okozta, hogy egy eső megrepedt és a széngőz betódult a nélkül, hogy észrevették volna. A nikotin és széngőz szövetkezve ölte meg az öt áldozatot.

A petróleum áldozata. Aradmegye Almás községében Dankó Ilona, egy földmives családnak hét éves lánykája petróleumot öntött egy serpenyőbe, hogy annak a világításánál végezze a reá bízott dolgot. A lobogó petróleuntól lángot fogott a ruhája s mire a házbeliéek segítségére mentek, összeégett a lány egészen, rettenetes kínok közt meghalt.

Szoborleplezés. Szaniszló Ferencznek, a nagyváradiak egykori püspökének, emlékszobrát e hó 20-án leplezték le nagy ünnepséggel. A jótékony-ságáról és nemes szívéről ismert püspök szobrát Tóth István készítette s azt mondják, hogy alkotása igen jól sikerült. Az emlékszobor a székesegyház előtt levő téren áll s ott folyt le az ünnepség.

Kiállítási kitüntetések. Az ezredéves ünnepségek utolsó felvonása a királyi kitüntetéseknek az a hosszú sorozata, melyet most tett közzé báró Jósika, a király személye körüli miniszter. A legfelsőbb elismerés ezuttal feltűnő nagy számban illette a gazdákat és iparosokat, mint a kiknek az ezredéves országos kiállítás sikerében jelentékeny részük volt.

Letartóztatott szerzetes. Egy galicziai szerzetest Sztojalovszky Szaniszlót tartóztatta le december 23-án a budapesti államrendőrség a wadoviczi (galicziai) es. kir. törvényszék megkeresésére. A szerzetes előbb plébános volt és a szegény nép érdekében küzdött ennek elnyomói ellen. Emiatt egy külföldi zárdába küldték, de onnan két évi szabadságot nyervén, visszatért hazájába s folytatta működését, püspöke egyházi átokkal sujtotta és eltiltotta a papi teendők végzésétől. A hivatás és olvasóit is, barátait, akik befogadták akik szállást adtak neki: valamenynyit átokkal sujtotta a felső papság. A nép azonban állandóan a pártján maradt. Nehány héttel ezelőtt az osztrák kormány le akarta tartóztatni Sztojalovszkyt egy községben, ahol ép népgyűlést rendezett. A vasutnál, mikor már a kocsiban ült, kézbesítette neki egy csendőr az elfogatási parancsot, de Sztojalovszky kijátszotta a csendőrt, úgy hogy — míg az jegyet ment váltani — ő kiszállt a vonatról és egy másikra, a Magyarországra menő vonatra szállt. Szerencsésen el is jutott Orlóra, onnan Csa-czára. De észrevette, hogy ott is szemmel tartják, figyelemmel kísérik a csendőrök. Nyugtalan-ságában Budapestre jött s arra akarta kérni a magyar kormányt, hogy itt maradhasson, míg meg nem tudja, hogy mit akarnak tőle Ausztriában.

Az érsek végrendelete. Kunszt József kalocsai és bácskai érsek 1866-ban elhalt s hátrahagyott végrendeletében hagyatékát, mintegy harmadfél millió forintot a kalocsai jezsuitáknak és irgalmas nővéreknek hagyta s rokonait alig részesítette egy-két ezer forintnyi örökségben. Nem tudni mi okból, a

rokonokat nem értesítették annak idején a végrendeletéről s ezek is elhaltak, csak Török Jánosné él közülük, aki véletlenül értesült az érsek nagybácsi végrendeletéről s köteles örökrészeért, 400 ezer forintért most pert indított. Érdekes e dologban az, hogy egy év múlva a pörlési joga *elévült* volna Török János-nénak, akinek a törvény most bizonyára visszaitéli törvényes örökrészt.

Leégett fűrészgár. Mármaros-Szigeten december 24-én a Haas-féle nagy fűrészgár teljesen leégett. A fűrészgár-tulajdonos Haas Miksa, a ki közeli rokonságban áll a milliomos Haas-családdal. Haas Miksa nagyban üzte a fakereskedést, de nem volt szerencsés üzletember. Több ízben állott már a tönk szélén, de nagybátyja, a milliomos Haas Jakab megmentette a bukástól. Ez évben azonban óriási veszteségei voltak s nagybátyja nem volt hajlandó kifizetni adósságait.

Tolvajok vakszerencséje. Azok a szerencsés tolvajok, a kik decz. 25-én éjjel betörték Bulboka Tógyer kurticsi lakos házába — ugyan nem panaszkodhatnak a szerencse istenasszony furkaságáért. Hogy ők azt a bűn elkövetésének lázában, vagy tán a sötétség folytán nem tudták kihasználni — az már az ő balesetük, vagy ügyetlenségük. Az utcza felőli ablakon törtek be a szobába, hogy onnan az ágy-neműt elvigyék, mert egyébhez nem nyultak. Éppen abban az ágyban volt elrejtve a gazdának hétszáz forintja hétdarab ropogós százasa. S az ügyetlen tolvajok elvitték a párnákat — ellenben ott hagyták a százasokat: hatot a szobában, egyet pedig az utcán a ház előtt hullajtva el. Reggel meg is találta a tulajdonos mind a hetet. A csendőrség nyomozása eddig eredménytelen.

Testvérgyilkosság. Krakován régóta viszálykodtak már az apai juss miatt Szelesák János és Gergely odavaló testvérek. A minap a két testvér együtt ment haza Nagy-Röcséről s társaságukban volt Zajacz Mikusin Pál, aki egyetértett Szelesák Gergelylyel. Egy erdőbe érve, Szelesák Gergely és Zajacz a mit sem sejtő Jánosra vetették magukat s addig ütötték-verték, míg kiadta a lelkét. Azután falevelekkel fedték be a halottat és haza mentek. A gyilkosság azonban csakhamar napfényre jött s a gyilkosokat elfogták. Tettüket azonnal beismerték. Szelesák János tekintélyes ember volt a községben több éven át falubirája is volt s temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Véres bíróválasztások. A mostanában országszerte folyó községi előjáróválasztások már több helyen véres zavargásokra vezettek. Az okot erre mindenütt a szolgabírói erőszakoskodás szolgáltatja, mely a népnek nem tetsző embert akar a község nyakába ültetni. A legutóbbi vérengzés híre Nagy-Varsány szabolcsmegyei községből érkezik, ahol a népre sor-tüzet adott a csendőrség s hét embert talált a golyó. Egy szörnyet halt, három súlyos, három pedig könnyebb sebet kapott s egy csendőr is súlyosan meg-

sebesült. — Nagy-Torák torontálmegyei községben is véres bíróválasztásra van kilátás, mert a főszolgabíró ott sem a nép jelöltjét akarja megválasztatni.

Bocskay-emléktábla Kolozsváron. Kolozsvár város elhatározta, hogy a Bocskay születési házát az ó-várban emléktáblával jelölteti meg. A táblát a városi tanács most készítetteti el. A táblát még a tél folyamán beállítják a nagy szabadsághős születési háza falába.

Öngyilkos vállalkozó. Az aradmegyei Talács község határában a Körös folyó partján a vasut-építő munkások egy hatlövetű forgópisztolyt találtak, a melyről kiderítették, hogy a nyomtalanul eltűnt Schir János vasuti vállalkozónak a tulajdonát képezte. Ennek következtében a hatóság megindította a kutatást a Körös folyóban s esütörtökön Talács alatt ki is halászták a folyóból az eltűnt vállalkozó hulláját.

Innen-onnan. Agyonszurta az apját. Barna Ilie székudvari gazdának a felesége nagyon kicsapongó életet folytatott, daczára, hogy menyecske lánya és legény fia volt már; ez utóbbit fölbérelte a kicsapongó anya, hogy apját pusztítsa el. A fiu szót fogadott s éles bicskájával az apját szíven szurta. A esendőség elfogta a gyilkos fiut. — **Gazdag szegény.** Aradon Klein József, egy nyolezvanéves öreg koldus halt meg a napokban. Kabátja szében 3100 forintot találtak s most örökösét keresik. — **Bő istenáldás.** Ivánka Sándort, a nagy-kállói tébolyda szolgáját három fiugyermekkel áldotta meg a felesége, de mindahárom még aznap meghalt. — **Hatodik feleség.** Gyomán a 80 éves Danos István bácsi most nősült hatodszor, elvevén Vőneki Sárát, aki még csak a 60-ik életévét gázolja. Danos István, az öreg ifju, gyámság alatt áll ugyan, de ez nem gátolta abban, hogy ismét nyakába szedje a házasság rózsalánczeit. — **A vasfejű ember.** Élt Bécsben egy bolondos szabó, névszerint Maser Ferencz, aki nem régebben öt szöveget vert egy kalapácsal a saját fejébe. A kórházi orvosok négy szöveget kivettek a fejéből, de az ötödiket nem bírták kivenni, mert az elgörbült a beveréskor. A bolondos szabó fölépült teljesen, daczára, hogy az ötödik szög a fejében maradt. Deczember 24-én halt meg Bécsben természetes halállal, két álló esztendeig viselte fejében az ötödik szöveget. — **Bakó** Ilona 16 éves eselédleány Jákóhalmán gazdájának háza padlásán felakasztotta magát. Levágták, de az előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta.

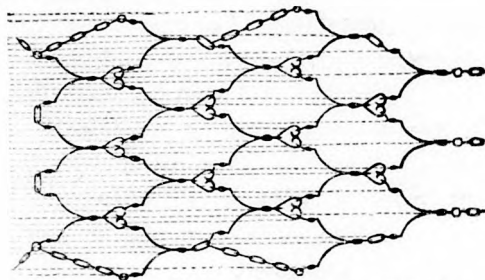
A gazdaközönség hasznosan eszelepszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknel, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A rétek boronálása és a rétbورونا.

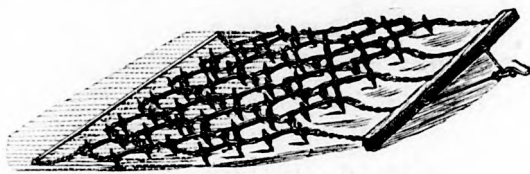
Mult alkalommal elmondottam, hogy milyen fontos és milyen hasznos a boronálás és rajzban is bemutattam néhány jóféle boronát.

Sokan a mikor azt hallják, hogy nemesak a szántóföldet és a vetéseket kell megboronálni, hanem a réteket, sőt még a legelőket is, akkor el sem tudják képzelni, hogy hát mirevaló is az a munka. Pedig hát a rétek s legelők boronálása is nagyon üdvös és hasznos dolog, mert a rétek boronálásával a szénatermést igen nagyon fokozni lehet és a jól megboronált legelő még egyszer olyan jó legelőt ad mint a boronálatlan.

1. ábra. Rét-bورونا munkájának sűrűsége.

A rétek és legelők boronálásánál ugyanaz áll, mint a vetések boronálásánál. Valamint, hogy a vetés is sokkal jobban nő, ha megboronálják, éppen úgy a réten meg a legelőn is sokkal jobban nő a fü, ha azt megboronálják. Ha megnézzük tavasszal mikor a hó már letakarodott a rétet vagy a legelőt, láthatjuk, hogy a melegebb napok beálltával milyen nehezen tud magának utat és helyet törni egy-egy fűszál a tavalyi fűmaradék és gyepek között. Az egész rétnak és legelőnek a tetejét olyan penészféle, szürkeszinű, honyomta fűtakaró fűdi, mely úgy rá van terülve a földre s annyira össze van kuszálva,

2. ábra. Laake-féle rétbورونا.

hogy azt szabad kézzel alig lehet szétteregetni. Azonkívül a téli hó is úgy megnyomja a föld tetejét, hogy az egészen összeáll, megkeményedik. Ebből már most könnyen érthető, hogy az ilyen összenyomott kemény földben, a melyet azonkívül egy összekuszált, félig rothadt, lenyomott szénatakaró fűd, a friss fü csak nehezen tud kibujni s növekedni s hogy ezért a boronálással tetemesen előmozdítjuk a rétet és legelő fejlődését.

A legtöbb réten azonkívül két nagy ellenség is lábra kap, és pedig a *moha* meg a *vakondturás*. A

moha kiszoritja a gyepet a rétről s a hol a réten befészkelődött, ott nem terem fü vagy csak nagyon kevés. A vakondturásos réten pedig a kaszálás és szénagyűjtés nehéz, mert a vakondturás utjában áll a kaszának meg a gereblyének. E két veszedelmes ellenségtől tehát meg kell szabadítani a rétet, a mire nagyon alkalmas szerszám a borona.

A rétekre való borona azonban nem olyan szerkezetű mint a szántóföldeken használt borona és pedig azért nem, mert a réten a boronának egészen más munkát kell végezni mint a szántóföldön. Ott a borona a felszántott földet elaprózza, a rőgeket megtöri, szétdarabolja, a földet elegyengeti; emitt a réten pedig a boronának a rét tetejét kell felhasogatni, megkarezolni, a mohát kell feltépnie és a vakondturásokat széthuznia. Hogy ezt a munkát a rétbورونا jól végezhesse, első sorban is a rétbورونا fogának élesnek kell lenni, tehát a rétbورونا fogakésalakú s azonkívül az egész boronatestnek nem szabad olyan mereven összeállni, mint a szántóföldboronánál, hanem több kisebb tagból kell lennie, hogy így az egész borona lazább lévén, munkája közben a rét talajának minden egyenetlenségéhez jól hozzásimulhat. Erre azért van nagy szükség a

3. ábra. Laake-féle rétbورونا háromfogu tagja.

rétbوروناánál, mert a borona csak akkor tudja a gyepet mindenhol egyenletesen felhasogatni, ha mindenhol egyformán hozzáfér. Azért hát a rétbورونا több kisebb tagból készült, mely tagok egymással láncszemekkel vannak összeakasztva, úgy hogy minden tag külön-külön mozoghat s azért a borona mégis egy egészet képez.

Mellékelt ábrán látható a Laake (olvasd: Lake)-féle rétbوروناának egyik tagja, melyben három fog van. Ezeket a fogakat, ha már elkoptak, ki lehet venni s helyettük újakat lehet berakni. A fogaknak két végük van, hosszabb végivel akkor kell dolgozni, mikor a rétet felhasogatják, a rövidebb végével pedig akkor, mikor a mohát kell a rétről feltépnie.

A Laake-féle rétbورونا több ilyen tagnak az összeakasztásából áll, melyek olyanformán vannak összeakasztva láncszemekkel, mint az a mellékelt ábrán látható. Az egész borona képét a 2. ábra mutatja. Ez a rétbورونا kapható Kühne Ede gépgyárosnál; a 60 kiló súlyu borona ára Mosonban 37 forint. Igaerőnek elég hozzá két könnyű ló.

A rétek és legelők boronálását egy gazdának

sem volna szabad elmulasztania, mert az éppen olyan nyereséges munka mint akár a szőlőnek vagy a tengerinek megkapálása s a rétbورونا csak oly hasznos és szükséges gazdasági gép mint pl. az éke.

S. P.

Mütrágyákról általában.

Alig van hazánkban gazdaember, aki ma már ne hallott volna a mütrágyáról. Amde nagyon sokan vannak még gazdáink között olyanok, akik érdeklődnek behatóbban a mütrágyák iránt. Pedig hát ez nincs egészen helyén, mert menjen bár a gazdának bármily jól a sorsa, érdeklődnie kellene minden iránt, ami a mezőgazdasággal, az ő mesteriségével, szorosán összefügg.

Sok-sok esetben volt alkalmam a mütrágya hasznát szememmel látni, sokat foglalkozom ma is vele, de sokat hallottam is róla s ezért azt hiszem, hasznos szolgálatot teszek a „Független Ujság“ t. olvasóinak, ha a mütrágyákról írok egyet-mást, mert hát bizonyára vannak olvasóink között olyanok, a kik keveset hallottak még a mütrágyákról, és ha közleményeim folytán megismerik ezeket közelebbről, talán próbát is tesznek velök s hasznot huznak belőlök s akkor én máris jót cselekedtem szerény közleményemmel. E b. lap hasábjain tölem leginkább a mütrágyának használhatóságáról írt közleményeket fognak olvasni gazdatársaim, s már előre is mondhatom, ígérhetem, hogy igyekezni fogok ezen tárggyal mennél behatóbban foglalkozni, hogy azután — ha élünk — becses gazdatársaim tudtomra is hozzák, minő eredménye lett a mütrágyák használhatóságáról szóló tanításaimnak. Szívesen veszem bárkitől is, ha magánlevélben felkeres s kérdéseire a legszívesebben adok vagy e lap hasábjain vagy magánlevélben választ.

A miként említettem, a mütrágyának használata ma már igen kiterjedt, sok-sok gyár állítja elő hazánkban is a legjobb mütrágyákat, s éppen azért, mert sokan foglalkoznak vele, a mütrágya jó is lett, olcsó is lett. Azért lett jobb mint volt, mert ma az okos ember csak ott vásárol, ahol jót kap, ha valahol egyszer megcsalták, oda bizony többet nem megy, ezért ha a gyárak azt akarják, hogy a vevőik meg is maradjanak, sőt évről-évre mindig többet is vásároljanak, kell, hogy jó mütrágyát gyártsanak és áruljanak, de ezt minden gyár megeselekszi s így a jót is olcsóbban kínálják, mert a vevőközönség oda tódul, ahol olcsóbb a portéka. Ezt az áralábbszállást verseny-nek hívják s ebből a gazdának haszna van, mert ma hárommennyi mütrágyát vehet azon az áron, mint ezelőtt 5—6 évvel, ami igen nagy dolog.

Hogy azonban ennek a mütrágyás dolognak minden esinját-binját megismerhessük, arra egy kis türelem kell, mivel ezen közleményem keretében mindent el nem mondhatok, habár kedvem szerint volna, már a mai alkalommal is sok-sok érdekes dolgot erről a tárggyról elmondani.

Hreblay Emil.

Olcsó fajbaromfiak. A kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet baromfipepineriájában nevelt *tenyészbarmfiakat* jelenleg igen olcsó áron bocsátják áruba a tenyésztőknek, és pedig a *tyukféléket* darabonként 1 frtéért. Ezekből kaphatók a világos Bráhma a kendermagos Plymouth és a fekete Langshan fajták. Egész törzsek (1 kakas 2 tyuk) (az eddigi 10 frt helyett) 6 frtéért. A *ludfélékből* az emdeni nagy fehér fajta darabonként 5 frtéért. Elsőség adatik azoknak, akik a baromfiakat közvetlenül elviszik vagy elvitetik. Jelentkezni vagy rendelést tenni lehet a m. kir. gazdasági tanintézet intézőségénél (Pósta: Kolozs-Monostor).

Savanyított káposzta mint orvosság. Egy kitünő orvos mondta azt, hogy ha sok betegre akarunk szert tenni, tiltsuk el az embereket a savanyított káposztától. A legtöbb orvos tényleg ajánlja is különféle bajok ellen a káposztát, mely minden háznál kapható s igen sok esetben bizonyult gyógyhatásúnak. A gyógyerő már a növényben nyilvánul a be-savanyítás előtt. A káposztalevél a sebeknél hűsít s enyhíti a fájdalmat. Tegyük csak *fejfájás* alkalmával pár levelet homlokunkra, csak úgy tolul fejünk-ből az izzadság. Ugyanezt a hatást tapasztalhatjuk a *fej* vagy *gerincez* szaggatásnál, továbbá gyuladásnál és sulyos zuzódásnál. Megbeesülhetetlen szolgálatot tesz a savanyu káposztalevél *sérüléseknél*, akár égés vagy megvágás által támadt a seb. Ily esetben egy darab vásznat bemártunk káposztalébe s a fájó helyre teszszük. Ennek ismételt alkalmazása gyorsan hűsít és gyógyít. Ha a lé nagyon erős, fölhighitjuk vízzel. A káposztalé kitünő még *fülfájásnál* és *nagyothallásnál* is. Este egy bemártott lapot teszszünk a fülre s ezt ismételjük, valahányszor föl-ébredünk. Jó sikerrel alkalmazható a káposztalé még *zuzódásoknál*, *gyuladásoknál*, valamint *mérges marásoknál*. A főtt vagy nyers olajos káposzta rendbe hozza az emésztést, mert tisztítja és erősíti a gyomrot.

A petroleumlámpák tisztántartása. A petroleum-lámpa, ha nem tartják tisztán, ha az égőjében összegyűlő bél hamvát nem távolítják el, meggyulad és könnyen felrobban, ami sokszor nagy szerencsétlenséget okozhat. Csaknem mindennap hallani ilyen mű szerencsétlenségekről, miért is nem kell sajnálni azt a csekély fáradságot, amivel a lámpa tisztítása jár. De meg a tisztán tartott lámpa nem terjeszt oly kellemetlen füstöt sem, mint a piszkos s már ezért is érdemes gondolni azok tisztántartásáról.

Uj esztendőre.

(1897.)

*Ujlesztendő! Hozz derűt
E magyar hazára!
Terjedjen szét mindenütt
Örömed sugára!
Esdő szívek, fájó lelkek
Várva-vártak téged:
Hozd el rájuk az epedett
Boldogabb uj-évet!*

*Áldást, békét áraszszon
Fényed e szép honban
S üzze a bűt, a mitől
Szívünk újra dobban.
Ne legyen több csalódásunk,
Ha hön vártunk téged:
Hozd el reánk a sorárgott
Boldogabb uj-évet!*

*A szegénynek hozz hitet,
Hogy ha szenved bűban,
Ne esüggedjen s ne bukják
El az élet-utban:
Palotára és kunyhóra
Áradjon le fényed,
Hogy érhesünk valahára
Boldogabb uj-évet!*

*Hintsd gyümölesesel a fákot,
Virággal a rétet:
Teljesítsd vágyait
Mindnyájunk lelkének.
Legyen tejjel-mézzel folyó
Kanaán ez ország,
S bajjal, vészszel megküzdjenek,
Kik intézik sorsát.*

*Hát magamra mit kérjek
Öröm-ujév, tőled?...
Szívemet és lelkemet
Munkakedvvel töltsd meg,
Hogy napjaid lejártával
Elmondhassam bátran:
Üzött a sors, bántott a lét,
De helyem megálltam!*

Szini Péter.

A tél tündőre.

Apafi Mihály uramról.

Mese, mese,
mégsem mese.
Abból az időből
szakítok ki én

most egy csipetkét,
midőn másfél évszázadig
hol a török, [hol a német marta a magyart. Ölte, pusztította, kifosztotta néha ugy,

hogya rajta való inget is megfelelte, mégis megmaradt ez a faj, melynek sorsául azt írta ki a végzet, hogy ezer esztendő viharai közt se pusztulhat el . . .

Apafi Mihály uramról szól az ének, aki a kies Erdélynek, a bérczes kis hazának fénykorában fejedelme vala. Hogy lett azzá, elmondom alább.

Az urban 1673 at irtak, midőn a török megelégette Erdélyben Kemény János uram fejedelemségét, aki daczára, hogy évi sarezot is ígért a töröknek, a némethez is huzott . . . német urak, német hadsereg környékezte a dözsolésnek élő fejedelmet.

A török porta ekkor kimondta, hogy ütessék feje Erdély fejedelmének. Mivelhogy pedig fejedelm nélkül nem maradhat az ország, a porta gondoskodott utódjáról is; választása Apafi Mihály uramra, az ebenfalvi köznemesre esett. Apafi több esztendeig volt a tatár murzi fogságában (t. i. a tatár abban az időben olyan se barátja, se szolgálja nem volt a töröknek; szövetséges társ volt).

Ali basa kihivatta egy szép napon Apafi Mihály urmat ebenfalvi kuriájáról Selykre, a táborába s tudtul adá neki, hogy a felséges szultán őt Erdély fejedelmi trónján kívánja látni, azért tüstént hívjon egybe országgyűlést, mely őt a fejedelmi székbe iktatja.

— Tréfálni méltóztatol kegyelmes basa; nevelt Apafi s tovább folytatta:

— Én vagyok az ország nemesei közt a legszegényebb, ki volna olyan oktondi, aki az én hívásomra országgyűlésre összejönne? Legfőlebb a székelységnél van egy két magamszörü jó emberem, mint Kun István, Naláci és Daczó uraimék, az ország szine-java azonban Kemény János hive.

— Ha kegyelmednek tetszenek azok a székelly urak, elhivja azokat és a többi az én gondom! Igy vagyunk azokkal a magyar urakkal; akit a porta akar a fejedelmi székben látni, az szabódik tőle mások meg folyton könyörögnek érte.

Apafinak nem volt mást mit tenni, hogy összehívta a székelységet a kis-selyki református templomba, fejedelem-beiktató ülésre. Össze is gyűlt

vagy kétszáz lófő székelly s ünnepélyesen megtették Apafit Erdély fejedelmévé. Magyar Ferencz prédikátor uram hatalmas szent beszédet tartott, hangsúlyozván, hogy Izrael Istene, ki Dávidot a juhok őrzésétől hívta el a királyi székre s hatalmassá tette ellenei felett, bizonyára tetszéssel fogadja ezt az installációt is.

Ki gondolta volna, hogy prédikátor uram szent beszédében helyes nézéssel tekintett bele a jövőbe? Apafi fejedelemsége alatt érte el a kis Erdély aranykorát s nem sok hiányzott, hogy Magyarország királyi székébe is be nem ült.

Erdélyország javarésze ki is szeretett már Kemény János fejedelemségéből, akit nyolezezer főnyi vegyes harezosból álló seregével Kuesuk basa vert szét Nagy-Szóllós alatt. Maga a fejedelem is a harezmezőn maradt, Feriz bég kardesapása oltotta ki életét.

Apafi Mihály kezébe azután az erdélyi erőssékapitányai sorra rakták le a várkulesokat, Bánffy Dénes, aki sógora volt Apafinak, Béli Pál, a székellyek generálisa, Korniss és mások az erdélyi főrangok közül, akik ennekölte semmibe se vették az ország legkisebb nemesét, sorra jöttek hódolni Apafi fejedelemnek.

Apafi fejedelemsége alatt élte a kies Erdély fénykorát, az országgyűlés határozatainak nagy sulyt és fontosságot kölesönzött az a körülmény, hogy idegen hatalmak is tanácsát, pártfogását keresték a kis hazának, a maroknyi népnek. Francia, német és lengyel követek állandóan tartózkodtak a fejedelmi udvarnál s bár Apafi fejedelmet elbizakodottá tette a fejedelmi páleza, — azért mégsem mindig ő viselte a fejedelmi süveget. Neje az éleseszü Bornemissza Anna nem egyszer befolyásolta őt elhatározásaiban és tetteiben, mindannyszor Erdély javára, daczára annak, hogy magyarországi leány volt. Magyarországból pedig nagyon zilalt állapotok uralkodtak ezidőtájt. A török folyton nyakán ült a magyaroknak, akik Erdély fejedelmét hívták segélyül a török kiüzésére. Apafi Mihályné Bornemissza Anna ebben is megakadályozta férjét s ezzel megmentette Erdély függetlenségét. Egykoru írók följegyzése szerint azt mondván:

— Inkább hasadjon meg a szívem, látva hazámnak pusztulását, — minthogy az utókor azt mondja rólam, hogy Erdélynek hűtlen fejedelm-asszonya voltam, s jobban szerettem hazámat.

Ilyen idők voltak akkor. Apafit aztán Telekyek, Csákyak és egyéb rossz tanácsadók hálózta körül, akiknek rábeszélésére az ország első emberét és sógorát Bánfi Dénest lefejeztette Fogarason, anélkül, hogy törvény elé idézték volna.

Mikor Bánfi Dénes feje lehullott, akkor áldozott le a kis Erdély fénykorának utolsó sugara. Belvillongások támadtak ezután s helyesen jegyezte meg Cserey tudós történetíró uram, Apafi fejedelemségről irván, a „székelly sohase lehet ur a maga véreinek fölötté.”

H. A.

A halottrabló orvos bünpöre.

Megirtuk annak idején, hogy özv. Patsu Miklós-nét a halottas ágya mellett mint rabolta ki kezelő orvosa dr. Korotnai (Krick) Árpád fővárosi orvos, szövetségbe a rut bűn elkövetésére az elhunyt szolgálatában állott eselédleánnyal, Török Linával. Az ocsmány büntett elkövetőit a fővárosi államrendőrség Patsu Miklósnak az elhunyt örökösének följelentésére letartóztatta s az Alkotmány-utezai törvényszék fogházába bezáratotta. A királyi törvényszék a bűntársakat kihallgatva, elrendelte ellenük a vizsgálati fogóságot s a bűnper tárgyalását december 27-ére tűzte ki.

A végtárgyalásról a következőkben számolunk be. Az ítélő tanács elnöke Haupt Albin dr. Szavazóbirák Richter Antal és Szepesi István. A vádhatóságot Genthon Ferencz dr. királyi alügyész, a magánpanaszost Hets Ödön ügyvéd képviselte. Polónyi Géza Korotnai Árpádot, dr. Vaisz Sándor Török Linát védelmezte.

A bűnpörben a tényállás a következő: Özv. Patsu Miklósné szül. Szalay Annának szept. 23-án bekövetkezett halála után fia Patsu Miklós — ki távol lakott a fővárostól és anyjával feszült viszonyban volt — észrevette, hogy anyja hagyatékában kevesebb pénz, értékpapír és ékszer van, mint a mennyinek anyjának ismeretes vagyoni viszonyai szerint lenni kellene. A vagyon elvonás gyanúja Török Lina és Korotnai kezelő orvos ellen irányult s meg is tette ezek ellen Patsu Miklós a rendőrségnél a följelentést, mely a halottrablókat letartóztatta. Ezek beismerték a vizsgálóbíró előtt tett vallomásukban, hogy özv. Patsu Miklósné halála után a halott nyakáról leoldott kulcsesal a pénzszekrényt felnyitották s onnan egy 8000 frt értékű takarékpénztári részvényt, egy 2000 frtos betétkönyvet, egy pár brillians fülbevalót, egy melltűt és 1000 frt készpénzt kivettek.

Az elrablott dolgok mind megkerültek, mind a

mellett a december 27-iki végtárgyalás során a fővádott dr. Korotnai Árpádon és Török Linán kívül egész sereg tanut hallgatott ki a törvényszék, mint akik vallomására szükség van azért, hogy a rut bűncselekményt jogos szigorú ítélettel sújthassa az igazság keze. A végtárgyaláson elsőbbsen Korotnai Árpád drt. hallgatta ki a törvényszék. A vádott 41 éves büntetlen előéletű, mintegy 70 ezer forint vagyonnal rendelkezik. Tagadja, hogy ő nyitotta ki a pénzszekrényt, Török Lina volt az, aki kinyitotta és egyuttal kivette az elhunyt özvegy által

neki megígért jutalmat, hat évi hű szolgálata fejében. Korotnai bevallja, hogy a 2000 frtos betétkönyvet és a 8000 frtos részvényt kivette, az elsőt az elhunyt temetési költségeire, a másikat pedig neki az özvegy orvosi díjul szánta. Az ékszerek egy szép dobozban voltak, azokat önkénytelenül vette magához s az elhunyt egyik nőrokonának szándékozott később átadni.

A másik vádott Török Lina, 28 éves dőri születésű vagyontalan, özvegy Patsu Miklósné szolgálatában hat évig volt s betegségében hűen ápolta, amiért urnője azt ígérte neki, hogy végrendeletében róla is meg fog emlékezni. Tagadja, hogy ő nyitotta ki a pénzszekrényt; a doktor vette le a halott nyakáról

a kulcsot és ő adta az 1000 frtot, melyet később visszaadott a dokornak, hogy tegye a takarékpénztárba.

Patsu Miklós vádló a Török Lina ellen tett följelentését visszavonván, a törvényszék a vádlottat azonnal szabadlábra helyezte s csak mint tanut hallgatta ki.

A tanukihallgatás befejezte után, melyek kétségtelenné tették, hogy Korotnai tolvaj módjára fosztogatta ki a halottat, Polónyi Géza, Korotnai védője pótvizsgálatot indítványozott, melylyel védenoze elmebeli beszámithatlanságát kívánta kideríteni. A bizonyító eljárást azonban a törvényszék

A csikós.

megtagadta. Ezután Genthon Ferencz kir. ügyész vádbeszéde és Polónyi védőbeszéde következett. A törvényszék dr. Korotnai Árpádot *lopás és hamis tanúzásra való felbujtás büntette miatt három évi börtönbüntetésre ítélte.*

Korotnai dr. tehát a sötét lelkiismeretű ember, aki nemrégiben még a főváros előkelő köreiből szerepet játszott, tiszteletnek, közbecsülésnek örvendett, magára maradt az undok bűn terhe alatt a vád padján. Mint ember szájalomra méltó, mint tanult, képzelt ember, aki közhivatali minőségben követte el a piszkos eselekedet — undorító. A legkeményebb szívek is szájalommal fordulnak el a megtévedt embertől, akit nem csak a törvény, hanem a társadalom is sujt, amannál sokkalta súlyosabb ítélettel.

Képeinkhez.

A tél tündére. Kedves dolog hinni, hogy a világ folyását a láthatatlan háttérben jóságos tündérek intézik. Hó, jég, eső, szél, nap: ezeknek mind külön tündérek vannak. Ha az egyik megjelen, ragyogó szeméinek meleg sugaraitól új életre ébred a természet; a másiknak bús sóhaitól szellő támad; a harmadiknak megeredő könnyesepei esőt hoznak reánk. És a havat, e csodálatos összetételű tünél is finomabb pelyhecskék millióját ki hinti le reánk? A művész szemei ezt is meg tudják álmodni. Bájos tündérnő áll előttünk, vakító csillaggal homlokán, örökifjan, vidoran, mintha csak most szállott volna le a csillagok honából, kezeiből havat hint alá s a föld lakói örvendve látják, hogy millió és millió hópehely szállingózik, melyek a mezőket fehér takaróval borítják el s a növényeknek és állatoknak jó védelmet nyújtanak a tél hidege ellen. A varjak pedig káromva röpködik körül a tél tündérét, mintha vissza akarnák tartani, hogy a zuzmarás, havas telet megnyissa, mert ezzel reájuk — szegényekre — a nem szeretem napok következnek be.

A csikós. Van-e szebb, délezegebb, jobban szemrevaló alak a magyar csikósnál? Akiről költemények, dalok, legendák szólnak, akiknek híre a messze külföldre is elhatolt, úgy, hogy a külföldiek még nem régen is csak a csikósainkról meg a kanászaikról ismertek bennünket. Csak rá kell nézni erre a csinos deli legényre: ezerránczu esizma, hófehér, rojtos gatyá, czifra szür, a szemrehuzott, árvalányhajjal díszített kalap s az elmaradhatlan makrapipa, amelyet hetykén szorít a legény agyarái közé; van-e ennél szebb viselet a föld kerékségén? Hát még mikor a csikós gyorsan futó fakó lovát is maga alatt tudja, kibontja karikását, megereszti a kantárt s úgy szeli át a rónák sik világát, hogy a madár sem jár nyomába! Aztán mikor ézelhoz ért, kőkény szemű, piruló, szerelmes leánykát takar be czifra szűrével, dobogó szíve mellé. Hej, ez csak a gyöngy-élet, amit talán még az angyalok is megirigyelnének, ha szívükhöz hozzáférne az irigység.

Apróságok.

A süket utilárs. Mulatságos dolog történt a napokban a Budapestről Szeged felé igyekvő gyorsvonaton. Az egyik kupéban két ur foglalt helyet

szótalanul és az ötödik állomásig egy kukkot sem szóltak. Ott aztán már kezdett unalmassá válni a dolog, amiért is az egyik bemutatkozott ekként:

— Én Kohn Ábrahám vagyok Csabáról.

A másik: Az én nevem Borju.

Kohn ur (aki nagyot hall): Hogyan kérem alássan, nem értettem!

— Borju a nevem!

Kohn ur: Tessék? Nagyon dübörög a vonat.

— Borju a nevem!

Kohn ur (mosolyogva): Nevetni fog, ha megmondom, hogyan értettem a nevét. Képzeld csak, én azt értem, hogy Borju! Ha, ha, ha!...

Nők eldorádója. Sehhol a világon az asszonyoknak olyan jó dolga nincs, mint Szibériában. Ott a távol keleten nagyon kevés a nő és a férfiak ezért tejbe, vajba fűrésztik és tenyerükön hordozzák őket. Hogy egy leány férjhezmenés nélkül vénült volna meg, arra ezen a vidéken nem igen volt még eset, de a legtöbb asszonynak több férje is akad, amin ott, különösen az alsóbb néposztályok körében, meg sem ütköznek. Érdekesen jellemzi ezeket az állapotokat, amit a „Wladiwostok” című szibériai lap beszél: Valahányszor az Amur torkolatának vidékéről a kiszolgált katonákat visszaviszik az európai Oroszországba, mindannyiszor megismétlődik az a már megszokott jelenség, hogy egy esomó nős katonára nem találja a feleségét. A gőzhajó elindul és a szegény katonák asszonyaik nélkül utaznak el, mire a hűtlen nők előbujnak rejtekeikből és egy csöppet se busulnak azon, hogy férjeik elutaztak, hanem örülnek rajta, hogy ők maguk Szibériában maradhattak, hol csakhamar újra férjhez mennek ahol a férfiak tenyerükön hordozzák az asszonyt, nem úgy, mint az európai Oroszországban, hol az asszony sorsa tudvalevőleg a pór nép körében nem a legfényesebb.

Szótag-rejtvény.

Szoboszlai Gyulától.

Három tagból állok, hat értelmet adok.
Az első szótagom állatnak a neve
Középső szótagom? Az ember jut erre.
Négy utóbbi betűm? Asszonyok használják.
Az utolsó tagom? A bányából ássák.
Két utolsó taghoz első betűm teszed,
Isznak ebből mindent, ifjak és öregek.
Három tagom pedig oly értelmet jelent,
Melyet minden ember csak ezt örökölhet!

A lapunk 51. számában közölt számrejtvényt utólag még a következők fejtették meg helyesen: Piti Péter, Asztalos Sándor, Szász József, Előd Miklós, Szabó Lajos, Gömbkötő N. János, Felső Dákó János, Altmann Ignác, Csomár József, Lusztig Pál, Kmett Benő, Mozgay Mihály, Oswald Ferencz, Unger Kornél, Frantély Albert, Szánthó Erzsébet, Blau Lajos, Tegyei János, Ötvös Károly.

Ezután csak azokat a megfejtéseket vehetjük figyelembe, amelyek lapunk megjelenésétől számított három nap alatt kezeinkhez jutnak. A megfejtések tehát már hétfőn postára adandók.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többen olvasóink közül a karácsonyi ünnepek alkalmából üdvözlétükkel keresték fel szerkesztőségünket. Fogadják az illetők szíves megemlékezésükért e helyen isősziinte köszönetünk nyilvánítását. — **Gegesi Kiss Ferencz** urnak. Köszönettel vettük dolgozatait és szórakozásunkra szolgált azokat elolvasni; sajnos azonban, a prózai dolgozatot lapunk keretében, tárgyánál fogva nem használhatjuk. A másiknak sorát ejtjük. Az illető lappéldányt majd megküldjük. — **Gyenes József** urnak. Sokszorosan köszönjük azt a lekötelező fáradozást, amit lapunk érdekében kifejtetni szíves volt. Az ügyszeretet seholsem tagadja meg magát. Bár csak sok olyan nemes emberbarát volna, aki oly buzgalommal fáradoznék a szegény gyermekek érdekében, mint ön! — **Faggyas János** urnak. A küldött számrejtvények közül egyet felhasználhatunk, de a másik kettő tulságosan rövid. A megfejtésnek legalább 8—10 szótagból kell állania. — **Özv. Kerekes Imréné** urnának. Lapunkban egyelőre nincs szándékunkban hozni az özv. trónörökösné arczképét, de ha ezt birni óhajtja, 1 frt. vagy 1 frt 20 kr. árban bármely fényképésznel megszerezheti. — **Farkas István** urnak. Amennyire lapunk tere megengedi, rajta leszünk, hogy úgy Vas megye, mint egyáltalában a vidék nevezetesebb eseményeiről is számot adjunk. — **Deininger Imre** urnak. Egészen a játékosok megállapodásától függ, hogy a haszonegy kivágható-e, mielőtt a bankár huz. Mégis az a rendes szokás, hogy két dísznót, vagy két kártyából számolható haszonegyet azonnal felmutat a játékos, mert a bankárnak ezzel szemben nyívs megvan az az előnye, hogy egyenlőség esetében nyer. De ismételjük, ez teljesen a megállapodástól függ. — **Egy előfizető.** Öszinte köszönet a küldött dolgokért. Apránként valamennyinek sorát ejtjük. — **Banczlik György** urnak. Szíveskedjék megírni, hogy milyen sorsjegye van; akkor majd megmondjuk, nyert-e vagy sem. — **Szalánczi Ferencz** urnak. Szívünkben viszonzozzuk jó kívánságait. Sorait bármikor örömmel olvassuk. — **Köszönetnyilvánítás.** Lapunk terjesztése érdekében előfizetőink közül oly számosan voltak szívesek közreműködni, hogy külön-külön nem áll módunkban ezért köszönetet mondani. Ez okból fogadják mindazok, a kik lapunkat kegyesek voltak terjesztési és ajánlani együttesen legmelegebb köszönetünket és hálánkat. — **Kisosszondi András és Mulesztics János** urnaknak. Szíves elismerésüket nagyon köszönjük. — **Baksa János és Buzás György** urnaknak Gondunk lesz rá, hogy jövőben panaszra okuk ne legyen. — **Porteleki István** urnak. Mi Lóvi Lajos könyvkereskedőt nem bíztuk meg azzal, hogy lapunkra előfizetőket gyűjtsön; tessék a lefizetett pénzről az elismervényt beküldeni s mi majd utána járunk a dolognak. **Azsán Károly** urnak. A felszólítást tévedésből küldtük önnek; kérjük szíves elnézését. — **Knapp János** urnak. Előfizetése májusig rendben van. **Torzics János** urnak. Az említett naptárt a Budapesti Hírlap szerkesztőségénél utánvétellel megrendeltük. Ára 1 frt. — **Zaják Antal** urnak. A H. O. H. elküldöttük. — **Kovács Alajos plébános** urnak. A H. O. H. utólagosan beküldött árát köszönettel vettük. — **Ifj. Fekete János** urnak. Előfizetése júniusig rendben van. — **Káli Máté** urnak. Szíveskedjék kérdését ismételni, mert arra már nem emlékezünk. — **Szász Pál** urnak. Fogadja szíves köszönetünket. — **Wirth György** urnak Sulok. A F. U. csak magyar nyelven jelenik meg, tehát német kiadásban meg nem küldhetjük. — **Rác János** urnak. Gép árjegyzéket tessék Kühne Ede gépgyárostól (Moson) egy levelezőlapon kérni. **Antal Mihály** urnak. Sorsjegyét nem huzzák ki. — **J. K. J.** Tessék ezt a szóban forgó intézetnél megtudakolni, mert mi nem tudjuk pontosan. Az intézet ezime lapunk hirdetési rovatából megtudható. — **K. J. Valamennyinek** egyforma nagy az ellentálló képessége. — **Varga János** urnak. Az előfizetést kívánsága szerint meghosszabbítottuk. Beküldött tudósítását lapunkban nem közölhetjük, mert személyi ügyeket nem bolygathatunk. — **Fülöp**

Károly urnak. Szíveskedjék tudósítani, milyen sorsjegyek azok, melyeknek számaikat közölte. Mi a régi leveleket nem tarthatjuk folyton számon, hogy azokból utána nézhetnénk.

Kis lutri huzása.

Deczember 24.

Bécs	3	60	39	48	54
Temesvár	28	15	51	59	36

Budapesti piaci árak.

Budapest, deczember hó 31-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavideki* 8.40 frttól 8.50 frtig, *pestvidéki* 8.35 frttól 8.45 frtig, *fehértői* 8.35 frttól 8.45 frtig, *bácskai* 8.45 frttól 8.55 frtig, *bánsági* 8.20 frttól 8.40 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.60 frttól 6.70 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 4.00 forinttól 4.35 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.90 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.90 frttól 5.92 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 3.85 frttól 3.87 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.90	13.30	12.50	12.20	11.70	11.40	10.90	8.80	6.00
Buzakorpa, finom	3.50—5.10, durva 3.40—4.90 frt zsákka: együtt.								

Egyéb magvak: *vörös lóhere* 36—43 frt; *lucerna* 45—48 frt; *mak* 23—24 frt; *bab* fehér nagyszemű 7.00—7.70 frt, *törpe* 8.00—8.50 frt, *tarka* 6.00—6.20 frt, *lenese* 8—15 frt, *borsó* 8.25—9.50 forint, *köles* 5.25—5.75 frt, *kendermag* 7.25—7.75 frt, *repce* 10.50—12.25 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 360—380 frtig; *középmínőségűért* 250—335 frtig; *gyenge minőségűért* 170 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként elősúlyban 27—32 frtig, *hízott tarka ökörért* 26—30 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 70—100 frtig, tarka 90—145 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. elősúlyért fizetnek minőség szerint 38—45 krt. *Vagott borjú* 1 kgr. hussulért fizetnek 50—56 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 14.50—21.00 frt, *feljavított juh* 11—15 frt, *kiverő juh* 8.00—10.00 frt, *kecske* 8—12 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint elősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 kr., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 40—50¹/₂ kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.30—5.50 forintig, *kacsa* 1.80—2.80 frtig, *tyúk* 1.30—1.50 frtig, *csirke* 70 kr.-tól 1.40 frtig, *kappan* 1.80—2.40 frtig, *pulyka* 3.00—4.50 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—2.90 frt, *muhar* 2—2.50 forint, *szupszalma* 1.60—1.80 frt, *alomszalma* 1.20—1.40 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 30—37 darab. *Szalonna* 45—48 krajczár. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvastott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 1.60, rózsá 1.20, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—40 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 3.70—4.10 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.40 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *vasgálicz* II-a. 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz* 24.00—25.00 frt. (200 kgr-ként Budapestén.)

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCÉPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
külön szakosztály

Különlégek borkészítési gépekben.

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegegését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítva fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltetebbek

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

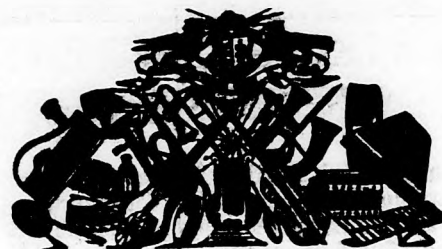
Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiaiilag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangú czimbalmaikat.

Községi és tüzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltenek. Régi hangszerek becsereletnek. Erős orgonahangú harmonikák-ból külön árjegyzék kérendő.

tekola hegedűk 3frittól felfelé.

KÖZSÉGI ÜGYSZŐK

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Írta: **ALPÁRI LAJOS.**

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor

több mint 40 év óta a legtöbb istállóban használatban és tvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehcnéknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 krajczár. Valódi csakis akkor, ha a fenti védjegyvel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

csász. és kir. osztr.-magyar és román királyi udvari szállító kerületi gyógyszerárban, Korneuburg, Bécs mellett.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

A szövetkezet célja: I. Olesó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hiteinyújtás a tagok részére.

Tűz és jég elleni biztosítások közvetítése.

Sürgőnyczim:
Mezőgazdák, Budapest. Hivatalos óra 129-1-ig s 2-5-ig.
Áruraktár czime:
M. Á. V. ny. pályaudvar XX. sz. raktár.

Bizomány-osztály.

Hadseregellátás.
Gabonaeladás.
Erőtakarmányok vétele.
Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Osszes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.
Műtrágyák.
Építkezési anyagok.
Gazdasági vasneműek.

Gyapju, hizott marha és sertés bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak. bérrostálása.

Gazdasági géposztály.

M. kir. állam. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetkezeti képviselősege.
A „bergedorf Eisenwerk“ tejjgazdasági gépgyár kizárólagos képviselőse.

Adrieno Platt & Co. new-yorki kaszáló, marokrakó és kékvevő gépeinek kizárólagos képviselőse.

V. Vermorel-féle Eclair-permetező kizárólagos képviselőse.

Csonka-Bánki-féle petroleum-motorok mezőgazd. képviselőse. Mindennemű kipróbált szolid kivitelű gazdasági gép jutányos beszerzése.

Gazdasági géptelepek, malmok, takarmányos és tejes kamarák berendezése.

A szövetkezet alapszabályait s havonként kétszer megjelenő „Üzleti Értesítő“-jét bárkinek ingyen s bérmentve megküldi.

Egy magyar ember sem nélkülözheti
 a legolcsóbb és legjobb magyar heti ujságot

FÜGGETLEN UJSÁG

politikai és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Magyar Gazdaszövetség“

népies közlönyét.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kigazdák, iparosok és magánzók
 egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot

a magyar nép igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 2 frt. Félévre 1 frt.

Politikai iránya Magyarország önállósága és függetlenségének kivívása mellett a mezőgazdaság érdekeiért küzd, **gazdasági cikkei** a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, **szépirodalmi közleményei** a sziv nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a **valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos iránynak** istápolását és terjesztését tűzik ki feladatuknak.

a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot

a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: Bársony István, Buday Barnabás, Lakatos Sándor, Móra István, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Rexa Dezső, Dr. Szilárd Ferencz. **Lapunk gazdasági részének munkatársai:** Baly Kálmán, urad. kasznár, dr. Bernát István, közgazdasági író, Czajlik István, földműves isk. igazgató, Cserhúti Sándor gazdasági akadémiai tanár, Hajdú István urad. kasznár, Hosszú Albert földmiv. isk. tanár, Hreblay Emil gazd. egyesületi titkár, Jeszenszky Pál a „Köztelek“ t. szerkesztője, Kerpely Kálmán gazd. tanintézet tanár, Löcherer Andor, közgazd. író, Monostori Károly állatorvosi akad. tanár, Praznovszky Ágost urad. kasznár, Rovara Frigyes urad. igazgató, Rubinek Gyula országos magyar gazd. egyes. titkár, K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt, Sporzon Pál, gazd. tanint. tanár, Száhlender Gyula urad. építészeti intéző, Szalay János gazd. egyes. titkár, Szilassy Zoltán orsz. magy. gazd. egyes. titkár, Stankovics János gazd. tanint. tanár, Vasadi Balogh Lajos lelkész, közgazd. író, Wimmer Károly a „Borászati Lapok“, v. t. szerkesztője.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

képeit a legelső magyar művészek készítik

levélszekrényében minden kérdésre megkérhetően és pontosan válaszol.

Előfizetőinek olcsó biztosítást díjtalanul eszközöl az Országos Kölesönös Biztosító Szövetkezettel.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

olcsóságával (egész évre 2 frt, félévre 1 frt.) főleg a szerényebb viszonyúak igényeinek felel meg, de

a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Budapest, Üllői-út 25. Köztelek) küldendők.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, esúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggelgyezés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczel- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vízikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági célokra kitünően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesitik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbinával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, örlő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

349

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek a jövő év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

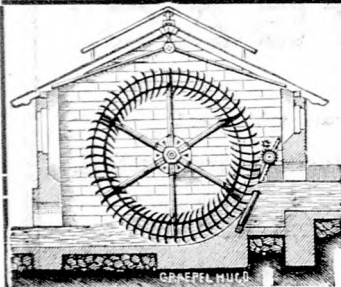
Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: *diszoklevéllel kitüntetve.*
Répmag, sárga Oberndorfi állami ölomzár alatt, 50 kilónként 12 ftért 500 kilónkiut 100 ftért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétel. A pénz előre *küldőjének áru franco* megy. Továbbá *luczerna mag, vörös löhere mag, baltaczim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupauit zab kaphatók.*

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban örlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Örlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

